

Baltasis gandras – 2023 metų paukštis

Akcija: baltųjų gandrų lizdų inventorizacija

Inventorizacijos tikslas – įvertinti dabartinę baltųjų gandrų populiacijos būklę Lietuvoje, palyginti ją su 2009–2010 m. apskaitos metu nustatyta būkle, įvertinti pokyčius, nustatyti potencialias grėsmes gandrams ir numatyti priemones, užtikrinančias baltųjų gandrų populiacijos geros būklės išsaugojimą.

Inventorizacijos metodika

- Apskaita atliekama 2023 metų baltųjų gandrų perėjimo sezono metu – nuo gegužės mėnesio 1 d. iki liepos mėnesio 10–20 d., tai yra nuo perėjimo pradžios iki jauniklių pirmo išskridimo iš lizdo dienos.
- Pasirinktoje teritorijoje (UTM kvadrato ar kitoje aiškiai apibrėžtoje teritorijoje) reikės aplankyti ir apžiūrėti visas gandrams potencialiai tinkamas perėti vietas – gyvenvietes, kaimus, vienkiemius, sodininkų bendrijas, ūkius, elektros perdavimo linijas, bei suregistruoti visus rastus baltojo gandro lizdus (tiek užimtus, tiek neužimtus).
- Surastam naujam baltojo gandro lizdui suteikti unikalų numerį.
- Apskaitos metu pasirinktame kvadrato taip pat reikės patikrinti visas 2009–2010 m. rastas lizdavietes ir pažymėti ar lizdas vis dar egzistuoja, jeigu lizdas yra – surašyti visą reikalingą informaciją apie lizdą (pateikiama žemiau tekste). Informaciją apie pasirinktoje teritorijoje 2009–2010 m. registruotus lizdus (detalius žemėlapius bei lizdų sąrašą su koordinatėmis) pateiks apskaitos koordinatorius.
- Nurodyti datą (mėnuo, diena) kada registruotas naujas lizdas, ar tikrintas 2009–2010 m. lizdas.
- **Reikalinga informacija apie lizdą** (pildyti tiek užimtam, tiek neužimtam lizdui):
 - ✓ Lizdo sukrovimo vietos koordinatės arba tikslus lizdo sukrovimo adresas: savivaldybė, miestas/gyvenvietė/kaimas, gatvė, namo numeris (šalia kurio lizdas yra arčiausiai). Lizdo tikslią vietą taip pat galima pažymėti pateiktame žemėlapyje, prie jo nurodant lizdui jūsų suteiktą unikalų numerį.
 - ✓ Kur lizdas sukrautas: medyje, ant elektros stulpo, ant specialaus (gandralizdžiui iškelto) stulpo, ant vandens bokšto, ant pastato ar kt.
 - ✓ Esant galimybei, nurodyti lizdo būklę – gera, ar bloga. Lizdo būklė yra bloga, jeigu: lizdas labai aukštas, pasviręs, sukrautas tiesiai ant elektros laidų, silpnas

lizdo pagrindas (pasviręs stulpas, yranti platforma ir pan.), blogas priskridimas dėl apaugančių medžio šakų ar kt.

- ✓ Jeigu aiškiai matosi, nurodyti ar lizdas sukrautas ant platformos, ar ne. Esant galimybei, pažymėti kokia platforma: metalinė, medinė, speciali elektrikų iškelta ar kt.
- ✓ Nurodyti ar lizdas gandrų užimtas, ar ne. Nurodyti jauniklių skaičių (jeigu lizdas registruojamas tuo perėjimo laikotarpiu, kai jaunikliai jau yra pakankamai dideli, kad juos būtų galima suskaičiuoti).
- Esant galimybei, pageidautina registruojamus lizdus nufotografuoti (lizdo nuotrauką iš arti ir lizdo nuotrauką kartu su lizdo aplinka).
- Surinktus duomenis surašyti į apskaitos koordinatoriaus pateiktą duomenų lentelę ir atsiųsti elektroniniu paštu: daiva.vaitkuviene@gamtc.lt